

ΚΡΗΤΙΚΑ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

15*

ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΒΛΑΣΤΟΣ ΠΡΟΣ ΘΩΜΑΝ ΚΟΝΤΑΡΙΝΗΝ

Εἰς τὴν ἔκτενή καὶ χρησιμωτάτην ἔργασίαν του: «Κατάλογος χειρογράφων τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Ἀγίου Μάρκου ἐν Βενετίᾳ, κατ' ἐπιλογὴν ἐκ τῆς VI καὶ VII Ιταλικῆς σειρᾶς» δ Σ π υ ρ ί δ ω ν Μ. Θεοτόκης¹ ἐπεσήμανεν εἰς τὸν κώδικα 915 (8593) τῆς Μαρκιανῆς Βιβλιοθήκης, ὃστις περιέχει διάφορα κείμενα συλλεγέντα ὑπὸ Ἱερωνύμου Κονταρίνη, ἐπιγράμματα καὶ ὅμιλίαν τοῦ Μελετίου Βλαστοῦ² πρὸς τὸν καθολικὸν ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης Θωμᾶν Κονταρίνην³. Ο Θεοτόκης ἐδημοσίευσε μόνον τὰ ἐπιγράμματα, μὲ ἀρκετὰς ὅμως καὶ αὐτὰ παραγγόσεις. Λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ δποῖον παρέχουν τὰ ἔργα τοῦ Μελετίου Βλαστοῦ ἐκδίδω κατωτέρω τὴν ἀνέκδοτον ὡς ἄνω ὅμιλίαν του καὶ ἐπανεκδίδω τὰ ἐπιγράμματα ἀποκαθιστῶν τὰς παραγγόσεις τοῦ Θεοτόκη.

Εἰς τὸ χειρόγραφον, ἐξ οὗ ἡ ἐνταῦθα ἔκδοσις, δὲν λέγεται ωρῶς ὅτι τὰ ἐπιγράμματα καὶ ἡ ὅμιλία εἶναι ἔργα τοῦ Μελετίου Βλαστοῦ. Τὸ χειρόγραφον, ὃπερ βεβαίως εἶναι αὐτόγραφον, ἀναφέρει ἀπλῶς «Μελετίου», ὃτι ὅμως ὅρθως δ Θεοτόκης ἀπέδωκεν ταῦτα εἰς τὸν Μελέτιον Βλαστὸν ἀποδεικνύεται εὐχερῶς ἐκ τῶν ὑπὸ N. B. Τωμαδάκη συγκεντρωθέντων στοιχείων εἰς δύο βιβλιογραφικὰς μονογραφίας του περὶ τοῦ Μελετίου Βλαστοῦ⁴. Ο Μελέτιος Βλαστὸς ἐπεδίδετο εἰς τὴν ἐπιγραμματοποίειαν, τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ Μυστακίδου συλλεγέντα ἐπιγράμματα οὐδόλως διαφέρουσι τῶν ἐνταῦθα ἐκ νέου δημοσιευομένων ἀπὸ τὸν κώδικα τῆς Μαρκιανῆς Βιβλιοθήκης. Καὶ τὰ ἐπιγράμματα καὶ ἡ ὅμιλία δὲν παρέχουσι ἴδιαίτερα ἵστορικὰ στοιχεῖα ἀποτελοῦν ὅμως ἐνδιαφέρουσαν πηγὴν διὰ τὰς σχέσεις τῶν λογίων Κρητῶν πρὸς τοὺς καθολικοὺς ἐκκλησιαστικοὺς παράγοντας ἐν τῇ νήσῳ.

¹⁾ Βλ. «Κρητικὰ Χρονικὰ» Ε', σ. 331 κ. ἔξ.

²⁾ «Ἐλληνικὰ» 4, 1931, 407.

³⁾ «Ἐδρασεν κατὰ τὰ τέλη τοῦ 16. καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 17. αἰώνος.

⁴⁾ Cornelius, Creta Sacra II, 100.

⁵⁾ «Ἐπετηρίς Εταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν» 18, 1948 247 — 257 καὶ «Ἀθηνᾶ» 53, 1950, 85—93. Ο Τωμαδάκης δὲν ἀναφέρει τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοτόκη δημοσιευθέντα ἐπιγράμματα.

Cod. Marcianus Venetus VII, 915 (8593) f. 394.

† *Eἰς τὸν ἐπιφανέστατον καὶ παναιδεσιμώτατον Κύριον
Θωμᾶν Κονταρινὸν ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης
Μελετίου.*

5 *Οὕασιν ἀμετέροις πολυπάμφαον οὔνομα Θωμᾶ
Κονταρινὴ Κρήτῶν φροντίδι ἀειράμενε,
· Ή μεν ἐνωτισθέντες δπόσσον κύδιμον ἐν γα
ἀξιοπιστοτέρως τοῦτο δὲ νῦν βλέπομεν.*

Eἰς τὸν αὐτόν, τοῦ αὐτοῦ.

10 *Μηκέτι ἀελίοιο ἄτερ σκόπες ξένε αὐγάν,
θαλπνοτέραν κατιδεῖν Πίνδαρος αὐτὸς ἔφη.
Τοῦτο δ’ ἐγὼν ἐρέω πραπίδεσσι δὲ βάλλεο Θωμᾶ,
ἀκτίσι οῶν χαρίτων λάμπεται ἡέλιος.
· Εξεχύθη ἡ χάρις ἐν χείλεσί σου Πάτερ· τοῦ ποταμοῦ τὰ δρμή-
γματα εὑφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ.*

2 *Κονταρίνην* Th. 4 *θύασιν* Th. 5 *ἀγράμενε* Th. 6 *ἐνωτιαθέντος* Th. 9 *αὐ-*
δὰν Th. 11 *ἐγὼ* Th. *πραπιδέασι* Th. *βάλλιο* Th. 12 *ἀκτύσιων* Th. 13 *δρμήματα :*
δράματα Th.

Cod. Marcianus Venetus, VII, 915 (8593) ff 394v—397.

“Οσοι μὲν πρὸς ἐμοῦ ἐδραμον, ὅσοι προέφθασαν, ὅσοι ταχύτε-
ρον ἥλυθον, κινοῦντες τὴν δξεῖαν καὶ καλλικέλαδον αὐτῶν γλῶτ-
ταν, καὶ ταῦτα οἱ ἐντιμότατοι καὶ ἐκλαμπρότατοι κύριοι ἀκαδη-
μιακοί, ἵνα ἐπαινέσωσι, δοξάζοντες, καὶ ἐγκωμιάσωσι κηρύττοντες
5 τινὰ τῶν φωτεινοτάτων ἀκτίνων, τῶν πολλῶν καὶ θαυμαστῶν καὶ
περιβοήτων σου ἀρετῶν, ἐπιφανέστατε καὶ παναιδεσιμώτατε ἡμέ-
τερε δέοποτα καὶ πάτερ, οὗτοι πάντες ἐποίησαν ἔργον πάνυ σφόδρα
ἐπιεικές, λίαν δόκιμον, μάλα ἄξιον, ἄγαν αἰνητόν, πάνυ τοῖς πᾶ-
σιν ἀληθῶς ἐφετόν, ἐράσμιον καὶ μάλα καταθύμιον· δοκεῖ δέ μοι,
10 νὴ αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, ἄξιον καὶ ἐμαυτὸν μὴ εἶναι κατηγορίας,
τοσαύτην σιγὴν μέχρι τοῦ νῦν ἀσκήσαντα καὶ ἥδη βουλόμενον ἀρ-
ξασθαι τῇ βραδυγλώττῳ μου γλώττῃ, ἐπαινέσαι, εὑφημῆσαι, κηρύ-
ξαι καὶ πᾶσιν ἐφαπλῶσαι λόγον, κλάδον τινα διηγούμενον, τῶν
ὑψηλῶν καὶ ἀπαλῶν καὶ λίαν καρποφόρων δένδρων, τουτέστι τῶν
15 ὑπερλάμπρων καὶ θεηλάτων σου χαρισμάτων· οὐδείς μοι κρίνων
δικαίως καὶ τὸ αἴτιον τῆς σιωπῆς ἀκριβῶς στοχαζόμενος, μέμψιν

δικαίαν λοιπὸν ἐπιμέμψεται· πολλῶν οὖν δυντων καὶ μεγάλων τῶν
κωλυόντων μου τὴν γλῶτταν καὶ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα ἐμαυτὸν μὴ
ἐκδοῦναι λεγόντων μοι, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπ' ἐμαυτοῦ μακρὰν τοῦτον
20 ἀποσοβῆσαι, τοία ὑπῆρχον τὰ δυσχερέστατα, ἢ εἰ μέν τις | ἔξακοι· 395
βώσαιτο, καλῶς με πεποιηκέναι ψηφίσαιτ' ἄν. Πρῶτον ἦν τὸ πλῆθος
καὶ ἡ ἄβυσσος τῶν πολλῶν καὶ ποικίλλων σου ἀρετῶν, ἐπείπερ
ἡ διάνοια ἐννοούμενη μου τοιοῦτον καὶ τηλικοῦτον ἀνθροφοροῦντα λειμῶνα,
τοιοῦτον εὐάδη καὶ πάντερπνον καὶ κατάκοσμον
25 κῆπον καὶ μηδόλως ἄψασθαι τυρος κατισχύονσα, ἐταλάνιζεν αὐτὴν
έαυτὴν, ἐκεῖνο ἐκ τοῦ σοφωτάτου τῶν ποιητῶν αὐτὴν καθ'. ἔαυτὴν
ἔξαγγέλλουσά τε καὶ συλλογίζουσα, οὐδέτερος εἴ τοι δέκα μὲν γλῶσσαι,
δέκα δὲ στόματ' εἶεν, οἵα τε ὁ μέρος της προφορικῶς ἔξερεύξασθαι·
ένδος δέ μοι στόματος δυντος καὶ μιᾶς τῆς γλώττης καὶ ταύτης μογ-
30 γιλάλου πῶς τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἔξειπεν δυνηθῶ; Ἄρα γοῦν
πρεπόντως ἀρμόζει μοι τὸ σιγᾶν, μάλιστά γε καὶ τὸ τοῦ φιλοσόφου
καλῶς ἀνακρίνουσα, οὐδενὸς δυντος ἐπαίνου ἴκανον τῶν ἐκλεκτῶν
καὶ ἔξόχων καθάψασθαι φάσκοντος. Λεύτερον ἦν μοι τὸ ἐμποδίζον
καὶ εἰς τὸ οὐπίσω παλινδρομεῖν βιαζόμενον καὶ τὸν τοιοῦτον ἀγῶ-
35 να μὴ ἀναδέξασθαι, τὸ ἔωρακέναι με τοὺς ἄλλους οὐκ δλίγοις μὲν
τοῖς ἰδρῶσι ρεραντισμένους, ὑπὸ τοιοῦτον ἀγῶνα σφὰς αὐτοὺς ὑπο-
βάλλοντας· ἐντεῦθεν δὲ ἐπῆλθε μοι κατὰ νοῦν καὶ τὸ τῶν σοφῶν
δυντῶς σοφώτατον λόγιον· δεῖ τοὺς νεωτέρους ἐπὶ πρεσβυτέρων σιω-
πᾶν, ἐπὶ σοφωτέρων ἀκροᾶσθαι. Τρίτοι καὶ τελευταῖον σιωπᾶν
40 ἐπετίμα με καὶ τὸ ξένον τῆς φράσεως, ἐπειδὴ περὶ ἡ θαυμαστὴ σου
ἀγχίνοια οὐδενὸς ἄλλου τῶν ἡμετέρων γεύεται λόγων εἰ μὴ μόνον
ἀπλῆς καὶ ἀσημάντου τῆς φωνῆς· κέκρικα δὲ δύμας τὸ σύνολον τού-
του κάμε μὴ ἀπαξιώσασθαι, τῆς σῆς γαρ προσδεόμενος καλοκαγα-
θίας καὶ τῇ σῇ πάνυ τεθαρρηκώς προμηθείᾳ ἀρξομαι τοῦ τοιούτου
45 ἐπιχειρήματος· ἄλλ' ὥσπερ αὐτὴν ἡ πρωκταρκτικὴ καὶ παντοίτιος
καὶ προνοητικὴ τῶν πάντων αἰτία δ τῶν ὅλων ὑπεράγαθος θεός
ἀνενδεής ὅν καὶ οὐ χρείζων τινῶν | ὑμνωδίας παρὰ πάντων δέχε- 395ν
ται τὴν ὑμνωδίαν πρὸς τὴν ἐννοιαν δρῶν τῶν προσφερόντων τὴν
ὑμνωδίαν καὶ διὰ τοῦτο ὡς χρέος αὐτὴν ἀπολαμβάνων ἀντιδωρεῖ-
50 ται τοῖς ὑμνοῦσι τὰς χάριτας, οὕτω καὶ τὴν θαυμαστὴν καὶ ἀξίαν
σου φρόνησιν ὡς ἐπιστήμην καὶ ἐνέργειαν ἀφομοιουμένη τὸ θεο-
ειδὲς κάλλος εὔελπίς εἰμι καὶ τὸν ἡμέτερον ἐπαινον εἰς τὸ ταπει-
νόν, ἄλλ' οὖν γέ εὐλαβείας βρύθοντα φιλευσπλάχνως εἰσδέξασθαι
οὐχ ὡς χρείαν ἔχουσαν τῶν ἐπαίνων, ἀπαγε τοῦ νοῦ πῶς γάρ;
55 ἄλλὰ τὴν τῶν σῶν λογικῶν προβάτων ἀγαθὴν διάθεσιν στοχαζο-
μένην εἰκότως καὶ μάλα ἀξίως ἔχομέν σε καλέσαι τοῖς δυόμασιν

ἐκείνοις οἷς ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ θεὸς τῶν ἀπάντων, ἡ βαθύκολπος καὶ ἀληθῆς σοφία καὶ δύναμις τοῦ προανάρχου θεοῦ καὶ πατρὸς ἐκάλεσε τοὺς αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους 60 φῶς «ὑμεῖς ἔστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου» ἄλας «ὑμεῖς ἔστε τὸ ἄλας τῆς γῆς» (Mat. 5,13) πόλιν «οὐδένα ταῖς πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη» (Mat. 5,13—14). Τοῖς τρισὶ τούτοις κοσμεῖται καὶ τέλειος δείκνυται ὁ μέγας οὗτος καὶ θαυμαστὸς κόσμος· τοῖς αὐτοῖς τούτοις καὶ ὁ τούτου μικρότερος τῇ ποσότητι, ἀλλ' οὖν τιμιώτερος τῇ ἀξίᾳ ὁ ἀνθρωπός, τὸ τῶν χειρῶν τοῦ θεοῦ ἔξαίρετον ἄγαλμα πνευματικῶς ἀγλαΐζεται καὶ καταφαιδρύνεται· λέγομεν τοίνυν εἶναι σε φῶς, ἐπείπερ κατάγη ἐξ ἐκείνης τῆς πανυπερλάμπρου καὶ πεφωτισμένης καὶ πάντη περιβοήτου πόλεως τῶν Ἐνετῶν, τῆς ἥδυστης καὶ εὐσπλάγχνου τῶν εὐσεβῶν καταφυγῆς, γέρνημα ὅν καὶ θρέμμα τῶν τὰ μέγιστα εὐδοκιμησάντων· καλοῦμεν σε φῶς ὡς ὑπὸ πολλῶν, πᾶς οἵει; καὶ μάλα καλῶς ἐκλελεγμένον διάδοχον καὶ ἐπίτροπον γενέσθαι τοῦ ἀδύτου καὶ ἀνεσπέρου φωτὸς τοῦ νοητοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης τοῦ αἰώνιου θεοῦ· ἔχόντως καλοῦμεν σε φῶς, ὡς τοῦ σκότους τῆς ἀμαρτίας τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἀπαλλάττοντα καὶ τῷ φωτὶ τῶν χαρισμάτων σου ταύτας ἐναργῶς καταφαιδρύνοντα· δπου γὰρ φωτὸς παρουσία, ἐκεῖσε σκότους ἀπουσία νενομοθέτηται· ἔχομέν σε φῶς | μάλιστά γε· ὡς γὰρ τῇ τοῦ φωτὸς ἐπιλάμψει ἔκαστον τῶν πραγμάτων ὡς ἔστι γραφίζεται, εἰ μὲν γῆραν, γῆραν, εἰ δ' οὐράνιον, οὐράνιον, οὔτω καὶ ἡ σοφὴ διδασκαλία καὶ φαιδρὰ λάμψις τῶν ἐργῶν σου φωτίζειν εἴωθε τὸν ἡμέτερον νοῦν, δπως γιγνώσκῃ τὰ παρόντα ὡς πρόσκαιρα καὶ τούτων καταφρονεῖν καὶ τὰ μέλλοντα δητα αἰώνια καὶ τούτων τὸ τέλος ἐπιζητεῖν· δικαίως ὃ δέσποτα ἐκκαλοῦμεν σε φῶς· εἰ γὰρ καὶ ὡς περιγραπτὸς ἐν τόπῳ τυγχάνων διατελεῖς, ἀλλ' οὖν αἱ ἀστραπαὶ τῶν σῶν πράξεων φεγγοβολοῦσι φωτίζονται τὴν ὑφῆλιον· δθεν καὶ τὸ προφητικὸν ἐπειτῆλθε μοι προσφέρειν σοι λόγιον· ἔφαναν αἱ ἀστραπαὶ σου τῇ οἴκῳ ἐνη, δικαίως εἶναι σε λέγομεν φῶς· ἀναβάσεις γὰρ ἐν τῇ σῇ καὶ οὗτος καρδίᾳ ἐνθέμενος τὰ ἄνω φρονεῖν ἔξελέξω καὶ πρὸς αὐτὰ τείνειν 80 τὸν νοῦν οὐ κατώκησας κύριον σεαυτὸν τῶν κάτω ἀπεργασάμενος καὶ τὸ ἀμήχανον ἐκεῖνο κάλλος ἐνοπτριζόμενος· διὰ τοι τοῦτο τὴν ἀρχιερωσύνην κατὰ τὸν πολὺν τὰ θεῖα Διονύσιον καλέομεν φωτισμόν· ταύτην γὰρ δὲνδυσάμενος, φωτίζεται καὶ φωτίζει τὸν ἐσω ἀνθρωπον, τοντέστιν αὐτὴν τὴν ψυχήν· αὗθις δὲ εἰκότως παναιδε 90 σιμώτατε πάτερ, ἄλας σε λέγειν δυνάμεθα· τίς γὰρ ἀκούων μὴ ἐκ πλαγῆ; τίς δὲ καὶ δρῶν μὴ θαυμάσῃ τὰς ἀγρύπνους καὶ σοφὰς κν.

βερνήσεις, ἃς σεαυτὸν τῇ φρονήσει σου κατεπλούτησας; Ὡς δφθαλ-
μὸς γὰρ ὑπάρχων τὰ πάντα καλῶς ἐπιβλέπων τοῖς πᾶσιν ἀπονέ-
μεις τὰ πρόσφορα. Ἐχόντως σε λέγομεν ἄλας κατέχεις γὰρ τὸν
100 τῆς δικαιοσύνης ζυγὸν καὶ τῇ ἀμέτρῳ σου ἀγχιτοίᾳ τοὺς δύο λαοὺς
εὐνομεῖς ἐκατέρῳ ἐκκηρύττων τὰ ἴδια· ἀξίως ἄλας καλεῖσθαι σε λέ-
γομεν· ἐπιφέρεις γὰρ πνευματικῶς τὰς τρεῖς τοῦ ἀλατος δυνάμεις,
ξηρότητα, ὑγρότητα καὶ θερμότητα· καὶ τὴν μὲν ξηρότητα ὡς ἀσφα-
λῆ καὶ βεβαίαν οὖσαν τὸ βέβαιον τῆς πίστεως ἐπισημαίνεσθαι, τὴν
105 δὲ ὑγρότητα ἴδιον οὖσαν τοῦ ἀέρος, αὐτὴν τὴν πρὸς θεὸν ἐλπίδα
διατεκμαίρεσθαι· καὶ γὰρ ὁ θεοβίτης Ἡλίας φωνῇ; ὡς αὔρας λε-
πτῆς ἐνηχημένος, | ἐκεῖσε εἶδε τὸν κύριον· τὴν δέ γε θερμότητα, τὸ 396ν
πάντων τελειότερον αὐτὴν φημὶ τὴν ἀγάπην· ζέεις γὰρ τῷ πνεύ-
ματι κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον λέγομέν σε ἄλας καὶ τοῦτο σοι
110 μαλ’ εἰκότως ἐπιδίδοται· ὡς γὰρ αὐτὸς σύμβολον εἶχον οἱ ἐθνικοὶ
πρὸς συμφωνίαν καὶ βεβαίωσιν τῆς ἔαυτῶν φιλίας, τοῦτο κατε-
σθίοντες, οὕτω καὶ αὐτὸς τὴν σάρκα καθυποτάξαι προείλω τῷ
πνεύματι, πνευματικὴν ταύτην καὶ οὐ τὸ πνεῦμα σαρκικὸν τελειού-
μενος· μήτε τοῦ πνεύματος κατὰ τῆς σαρκός, μήτε μὴν τῆς σαρκός
115 κατὰ τοῦ πνεύματος ἐπανισταμένης· ἔχόντως ἔχομέν σε ἄλας ἀνα-
κράζεσθαι· καθαίρεις γὰρ τὰς ἡμετέρας διανοίας ἀπὸ παντὸς κι-
βδήλου καὶ πάσης ἀκαθαρσίας ἀμαρτημάτων· δύνεν κάθαρσιν τὴν
τῆς Ἱερωσύνης ἀξίαν ὁ Διονύσιος ἀπεφήνατο ὡς κάθαρσιν προξε-
νοῦσαν δόμοιον τοῖς ταύτην ἐπιφέρουσι καὶ τοῖς ὑπ’ αὐτῶν πᾶσι
120 κυβερνωμένοις. Ἀλλ’ ἐπανέλθωμεν τοίνυν καὶ εἰς τὸ τρίτον πανιε-
ρώτατε πάτερ· Τίς οὐκ ἔχει καλέσαι σε πόλιν, ὡς ἔνα δύτα τῶν ἀ-
ξίως νομοθετούντων τὰς πόλεις; ἀξιοπρεπῶς δονομάζομέν σε πόλιν,
ὡς σαυτὸν δεδοξασμένον πέλοντα ταῖς ἀγλαΐαις τῶν ἀγλαοφανῶν
πόλεων· πάλιν καλοῦμεν σε πόλιν· ηὐδόκησας γὰρ ἀξιον σανιδὸν ἀ-
125 ποκαταστῆσαι καὶ καταπαῦσαι, εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ τὴν οὐρά-
νιον πόλιν· δίς τε ἐκκαλοῦμεν σε πόλιν· ὡς γὰρ μεσίτης καὶ πρέ-
σβυς γενόμενος ἐκ πόλεως εἰς πόλιν τῷ τῆς ἀγάπης συνδέσμῳ ταύ-
τας διαφυλάττων, οὕτω καὶ πρὸς θεὸν ἐψηφίσω γενέσθαι τὰς ἡμε-
τέρας ψυχὰς δοίως αὐτῷ παρατιθέμενος· εἰκότως ἀνακράζομέν σε
130 πόλιν, ὡς συνοικοῦντα ἀδιαλείπτως καὶ συνομιλοῦντα τῷ φυλάτ-
τοντι καὶ σκέποντι τὴν ἐνταῦθα συμβολικὴν καὶ τὴν ἐκεῖσε διαμέ-
νουσαν πόλιν. Ταύτην τὴν μικρὰν ωνίδα τῶν ἐπαίνων τόλμῃ ἐτόλ-
μησα τήμερον κύριε Θωμᾶ Κονταρινὲ ἀποδώσειν σοι, οὐχ ἵνα προ-
σθήκην τοῖς ἀπέροις σου ἐπιβάλω χαρίσμασιν· | τί γὰρ μικρὰ ω- 397
135 νὶς πρὸς θάλατταν οὕτω κυματοῦσαν καὶ πλημμυροῦσαν; τί μικρὰ
λάμψις πρὸς ἥλιον; ἀλλ’ ἵνα, ὡς ἔφθην εἰπών, τὴν τῆς ψυχῆς

ἀγαθὴν διάθεσιν, ναὶ μὴν καὶ αὐτὴν τὴν καρδίαν προσεπεδείξω σοι· ταύτην τὴν μικρὰν καὶ ταπεινήν μου εὐφημίαν ἀσμένως προσδέξοιο δέσποτα, οὐχ ὡς μικρὰν καὶ ταπεινήν, ἀλλ' ὡς μεγάλην
 140 καὶ ὑψηλήν, οὐ τὴν πληθὺν τῶν σῶν ἀρετῶν ἀλλὰ τὸ τῆς ἐμῆς διανοίας ἔλλεῖπον τὸ ἐνδεὲς στοχαζόμενος. Τοῦτον τὸν μικρὸν καὶ εὐτελῆ ἔπαινον πτωχοῖς τοῖς ἐμοῖς δῆμασιν πεπλεγμένον, ἄξιον ἀνἀποκαταστῆσειας, οὐχ ὡς ἴκανὸν ὅντα πληρῶσαι καὶ ὡς δεῖ δηλῶσαι τοὺς συφοὺς καὶ θαυμαστούς σου τρόπους, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινοῦς καρδίας τοῦτον ἔξερχόμενον πρὸς σὲ τὸν ὅντας ἄγρυπνον, νηφάλιον, καλόν, πιστόν, φρόνιμον ποιμένα, τὸν τύπον καὶ ὑπογραμμὸν ὅντα τῆς ἡμετέρας σωτηρίας· οἴδαμεν τὸ ἀνάβασιν ταύτην τὴν ἀξιότητα κατὰ τὸν μέγαν Διονύσιον ἀνακράζεσθαι· ἀνάγει γὰρ τοὺς πάντας πρὸς ἐκεῖνο τὸ ὅντας ἐφετὸν καὶ κυρίως ἀγαθόν, κατακομοῦσα τούτους ταῖς τοῦ παναγίου πνεύματος δωρεαῖς, ἃς ἐλπίζομεν λαβεῖν διὰ τῶν σῶν πανιερώτατε προσευχῶν καὶ συνεχῶν ἐπικλήσεων· ἐπεὶ ἀόκνως ποιμαίνεις, μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ψυχὴν ὡς καλὸς ποιμὴν πρὸς τὴν ἡμετέραν ὁφέλειαν εἰς θάνατον δοῦναι ἔτοιμος ὡν· σπεύδεις γὰρ ἀξίους δούλους ἡμᾶς ἀποκαταστῆσαι τοῦ
 150 ἐπουρανίου βασιλέως, τοῦ τῶν ὅλων θεοῦ, οὐ ή χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ ή εὐχὴ καὶ εὐλογία τῆς σῆς πανιερώτητος φυλάξαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς καὶ δώῃ ἡμῖν διηγεκῶς σκέπεσθαι ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων τῆς πολυχρόνου καὶ πανενδόξου δεσποιείας τῶν
 Ἐνετῶν. Ἀμήν, γένοιτο, γένοιτο.

16

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΥΡΩΝΟΣ

1. Τὸ 1938 ἔξεδόθη ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ «Οἰκογενειακὴ Ζωὴ» μικρὸν τεῦχος περὶ τοῦ ἀγίου Μύρωνος γραφὲν ὑπὸ τῆς ἐκ τοῦ δμωιύμου χωρίου τῆς ἐπαρχίας Μαλεβιζίου τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου διδασκαλίσσης Ἐλευθερίας Λιναρδάκη Τὸ τεῦχος αὐτὸν συγκεντρώνει ὑπὸ ἀφηγηματικὴν μορφὴν ὅσα ἀναφέρει ἡ γραπτὴ παράδοσις περὶ τοῦ ἀγίου αὐτοῦ, ἐπὶ πλέον δὲ παρέχει καὶ διάφορα στοιχεῖα ἐκ τῆς προφορικῆς παραδόσεως. Τὸ σεμνὸν αὐτὸν καὶ εὐσυνείδητον πόνημα ἀποτελεῖ μέχρι τοῦδε τὴν σπουδαιοτέραν συμβολὴν εἰς τὴν μελέτην τῶν κατὰ τὸν ἄγιον Μύρωνα. Ἡδη δὲ τὸ 1925 εἰς τὴν πολλαχῶς πολύτιμον «Ἴστορίαν τῆς ἐκκλησίας ἐν Κρήτῃ» τοῦ εἰς Ἡράκλειον καθηγητοῦ Ἐμμανουὴλ Πετράκι εἶχον τεθῆ καὶ εἶχον διαλευκανθῆ τὰ βασικώτερα θέματα τὰ συνδεόμενα πρὸς τὸν ἄγιον αὐτόν. Παραπέμπων διὰ περισσοτέρας πληροφορίας εἰς τὰ ὡς ἀνω ἔργα τῶν δύο ἐκλεκτῶν αὐτῶν